

CBSC - Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant

2017 - 2022

Cynllun Gweithredu

Asesiad o'r Galw			
Cryfderau	Gwendidau	Gweithredu	Blaenoriaethau
Cynhaliwyd arolwg rhieni a gwerth y sylwadau a gafwyd	Ymateb cyfyng oherwydd hyd a chymhlethdod yr holiadur	Defnyddio'r wybodaeth a gasglwyd yn ADGP i gyfarwyddo cyflwyno gwasanaeth yn y dyfodol.	Ymgynghoriad parhaus a datblygu cynllun gweithredu.
Bydd y cynnig o 30 awr o ofal plant am ddim i blant 3 oed ar gael i rai rhieni.	Ni fydd pob teulu'n cymhwyso am y cynnig 30 awr	Asesu faint o blant fydd yn cymhwyso yn CBSC	Hysbysu CBSC ynghylch datblygiadau mewn ardaloedd peilot

Asesu Cyflenwad			
Cryfderau	Gwendidau	Gweithredu	Blaenoriaethau
Defnyddiwyd HADG i gyfarwyddo'r ADGP a defnyddiwyd pob atodiad gan LIC i ddangos llwybr archwilio clir o wybodaeth.	Nid oedd pob darparwydd yn gallu cwblhau ffurflen HADG 1. Ni ellid adnabod y rhai hynny na wnaeth yn ystod amser y ADGP oherwydd data dienw a ddarparwyd i awdurdodau lleol.	Canfod y rhai na lenwodd ffurflen HADG 1.	Defnyddio'r wybodaeth ychwanegol at y ffurflen HADG i gyfarwyddo gweithredoedd y dyfodol
Bydd y cynnig o 30 awr o ofal plant 3 oed yn ehangu'r cyflenwad dewisiadau gofal plant i rai rhieni sy'n gweithio	Efallai na fydd cyflenwad digonol yn bodoli'n bresennol. Ansicrwydd ynghylch faint o gyflenwad fydd ei angen.	Y Tîm Blynnyddoedd Cynnar i gefnogi cyflwyno'r cynnig o 30 awr o ofal plant am ddim i blant 3 oed Paratoi a chefnogi lleoliadau i ddarparu 30 awr o ofal plant am ddim yn unol â meini prawf hawl HMRC	Gweithio gyda phartneriaid PDBCGP i gyfarwyddo, cefnogi a chynghori lleoliadau ar gyflwyno 30 awr o ofal i blant 3 oed. Ymchwilio systemau i gefnogi lleoliadau wrth weithredu'r cynnig 30 awr.
Mwy o gyfleoedd i ddarparwyr gofal plant newydd ac sy'n bodoli oherwydd datblygiadau codi tai newydd	Bylchau posibl mewn gofal plant	Gweithio gyda'r adran cynllunio lleol ar Cynlluniau Lleoli Lleol	Cadw'n gyfredol ynghylch datblygiadau cynllunio lleol ymwybyddiaeth o anghenion gofal plant posibl

Dadansoddiad o'r cyflenwad a'r galw am ddarpariaeth gofal plant cyffredinol

Categori	Cryfderau	Gwendidau	Gweithredu	Blaenoriaethau
(1) Math o ofal plant sydd ar gael e.e. gofal diwrnod llawn, gofal sesiynol, ar ôl ysgol, gofalwr plant	<ul style="list-style-type: none"> Mae amrywiaeth o fathau o ofal plant yn caniatáu dewis i rieni 	<ul style="list-style-type: none"> Diffyg dewis gofal plant mewn ardaloedd arbennig 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu canfyddiadau ADGP 2017 i ganfod bylchau mewn math 	<ul style="list-style-type: none"> Adnabod ardaloedd daearyddol o fath arbennig – gweler rhif 5.
	<ul style="list-style-type: none"> Gofalwyr gofal plant yn darparu profiad o'r cartref plant 	<ul style="list-style-type: none"> Teuluoedd, rhieni a gofalwyr yn tueddu i ystyried meithrinfeydd dydd yn hytrach na gofalwyr plant 	<ul style="list-style-type: none"> Partneriaeth Datblygiad Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant Conwy (PDBCGB) i hyrwyddo pob dewis gofal plant Ymchwilio pam fod gofalwyr plant yn gadael y proffesiwn. 	<ul style="list-style-type: none"> Codi proffil gofal plant ymysg teuluoedd trwy Dîm Blynyddoedd Cynnar Conwy, GGT a sefydliadau partner eraill Adolygu pam nad yw darpar ofalwyr plant yn gorffen y broses cofrestru Defnyddio gwybodaeth o adroddiad Pacey Cymru ar ddadgofrestru gofalwr plant yng Nghymru
	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan rai ysgolion uwchradd weithgareddau ar ôl ysgol 	<ul style="list-style-type: none"> Dim darpariaeth gofal plant wedi'i gofrestru ar gyfer plant hŷn 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu'r amgen am ddarpariaeth gofal plant i blant hŷn 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgynghori gyda rhanddeiliad a theuluoedd
(2) Gofal plant yn darparu ar gyfer plant o oed penodol, e.e. o enedigaeth, o 2 oed neu dros 8 oed	<ul style="list-style-type: none"> Gofal amgylchynol yn darparu parhad a hyblygrwydd i alluogi rhieni i weithio 	<ul style="list-style-type: none"> Efallai nad gwasanaethau amgylchynol yw'r gorau i blant ifanc Gall plentyn fynychu sawl lleoliad mewn diwrnod 	<ul style="list-style-type: none"> Ymchwilio'r cyflenwad gofal amgylchynol yng Nghonwy, a chanfod bylchau mewn gofal amgylchynol Ystyried sut i wreiddio cynnig 30 awr Llywodraeth Cymru yng Nghonwy 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgynghori gyda darparwyr sy'n bodoli Cadw'n gyfredol ac adolygu datblygiadau ar y peilot 30 awr mewn awdurdodau cyfagos
	<ul style="list-style-type: none"> Grŵp oedran hŷn yn cael ei ystyried gan rai darparwyr 	<ul style="list-style-type: none"> Diffyg unrhyw fath o ofal i blant hŷn heblaw ychydig ddarparwyr 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu'r angen am ddarpariaeth gofal plant i blant hŷn 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgynghori gyda rhanddeiliaid a theuluoedd

	<ul style="list-style-type: none"> Dechrau'n Deg yn cynnig gofal plant i bawb sy'n 2 oed yn ardaloedd cod post Dechrau'n Deg 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw Dechrau'n Deg ar gael ym mhob man 	<ul style="list-style-type: none"> Cadw i fyny gyda mentrau Llywodraeth Cymru 	<ul style="list-style-type: none"> Mynychu cyfarfodydd AWARE
(3) Gofal plant fforddiadwy	<ul style="list-style-type: none"> Gofal plant ar gael o fewn y sir 	<ul style="list-style-type: none"> Gall cost gofal plant fod yn ddrud i rai rhieni Hyblygrwydd cost gofal plant e.e. rhieni ond eisiau rhan o sesiwn / dydd Ni all rhieni bob amser fforddio i dalu costau ymlaen llaw 	<ul style="list-style-type: none"> Darparu gwybodaeth i rieni ynghylch help gyda thalu am ofal plant (credyd treth gofal plant) Ystyried dewisiadau gofal plant fforddiadwy Cydnabod y rhwystrau mae rhieni yn eu hwynebu, ac ymchwilio'r dewisiadau sydd ar gael 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod rhieni'n ymwybodol o'u hawliau Adolygu ADGP mewn cymhariaeth â chostau/dewisiadau gofal plant cymharol Cyfeirio at yr asiantaethau perthnasol a all helpu
	<ul style="list-style-type: none"> Credyd Treth Gwaith yn helpu rhieni sy'n gweithio 	<ul style="list-style-type: none"> System Credyd Treth Gwaith yn gymhleth ac anodd rhagweld hawl 	<ul style="list-style-type: none"> Cynyddu gwybodaeth ac ymwybyddiaeth o systemau WTC 	<ul style="list-style-type: none"> Hyrwyddo WTC i rieni trwy'r Tîm Blynnyddoedd Cynnar a GGT
	<ul style="list-style-type: none"> Gofal plant di-dreth – menter genedlaethol 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd y system newydd yn cymryd amser i wreiddio 	<ul style="list-style-type: none"> Ymwybyddiaeth o'r system gofal plant di-dreth Hysbysu rhieni o'r system newydd Cefnogi darparwyr gofal plant trwy broses gofal plant di-dreth 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod gwybodaeth ar gael ar fas data GGT a thudalen gwe Hysbysebu ym mwletin y cartref CBSC, Facebook, rhwydwaith rhieni a thrwy gyfleoedd allgymorth Rhannu gwybodaeth ar webinars HMRC gyda darparwyr presennol - PDBC GP / GGT a'r Tîm Blynnyddoedd Cynnar. Datblygu cysylltiadau gyda Chanolfan Byd Gwaith / PDBC GP
	<ul style="list-style-type: none"> Addysg gynnar ar gael mewn lleoliadau nas cynhelir yn y sir 	<ul style="list-style-type: none"> Dryswch ynghylch y Cyfnod Sylfaen oherwydd gofal plant am ddim a'r angen i dalu ffioedd atodol yn y rhan fwyaf o leoliadau 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu'r ffurflen gais a chanllaw ar ariannu addysg i rai 3 oed Y Cyfnod Sylfaen i ymchwilio sut mae awdurdodau eraill yn gweinyddu'r cynllun 	<ul style="list-style-type: none"> Darparu gwybodaeth glir i rieni ar wefan Conwy ac ar y ffurflen gais Dweud wrth rieni am y cynllun

		<ul style="list-style-type: none"> Rhieni plant sy'n trosglwyddo o Dechrau'n Deg i'r Cyfnod Sylfaen yn gorfod talu ffioedd atodol 		
	<ul style="list-style-type: none"> Cynllun cymeradwyo nani yn helpu rhieni sy'n dymuno defnyddio elfen gofal plant o gredyd treth gwaith 	<ul style="list-style-type: none"> Gall nani o dan y cynllun cymeradwyo fod yn ddrud oherwydd eu bod yn cael eu cyflogi gan un teulu 	<ul style="list-style-type: none"> GGT i ymchwilio darpariaeth a ddarparwyd gan y rhai ar y cynllun cymeradwyaeth cartref 	<ul style="list-style-type: none"> Cysylltu ag unigolion ar restr AGGCC
(4) Amseroedd pan fo gofal plant ar gael, gan gynnwys yr angen am ofal plant hyblyg sy'n darparu ar gyfer patrymau defnydd anghyson trwy'r dydd, yr wythnos a'r flwyddyn	<ul style="list-style-type: none"> Y rhan fwyaf o ddarpariaeth ar gael Llun - Gwener 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw gofal oriau anghymdeithasol, dros nos a phenwythnos ar gael 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu a defnyddio gwybodaeth a gasglwyd yn y ADGP 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu cynaliadwyedd y ddarpariaeth yn ystod oriau anghymdeithasol.
	<ul style="list-style-type: none"> Gwersyll Canolfan Hamdden i Blant ar gael i blant 5 -12 oed 	<ul style="list-style-type: none"> Nid ar gael i blant iau Efallai nad oes gan staff gymwysterau gofal plant 	<ul style="list-style-type: none"> Ehangu aelodaeth PDBC GP i gynnwys sefydliadau eraill sy'n darparu gweithgareddau i blant. 	<ul style="list-style-type: none"> Gwella perthynas rhanddeiliaid ynghylch gweithgareddau gwyliau a chwarae
(5) Lleoliad gofal plant	<ul style="list-style-type: none"> Peth gofal plant ar gael yn yr oll o'r 5 ardal lles a nodwyd yng Nghonwy Dechrau'n Deg yn fanteisiol i rai sy'n byw yn yr ardaloedd cod post 	<ul style="list-style-type: none"> Prinder gofal plant yn Ardal 1 Gorllewin yr Arfordir yn Llanfairfechan, Dwygyfylchi a Phenmaenmawr. Prinder gofalwyr plant yn Ardal 2 - Llandudno. Ardal 4 Dwyrain yr Arfordir ac Ardal 5 gwledig gyda gofal plant cyfyng yn rhai wardiau megis Eglwysbach Efallai nad oes gan glwb tu allan i'r ysgol Glan Conwy le i blant o Lan Conwy oherwydd plant yn mynychu o ardaloedd eraill 	<ul style="list-style-type: none"> Defnyddio data o ADGP i drin y galw yn yr ardaloedd hyn Ymchwilio'r cyswllt gyda chcludiant ysgol 	<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda sefydliadau ambarél i annog datblygu darpariaeth yn yr ardaloedd a nodwyd Gweithio gyda PDBC GP / GGT a phartneriaid perthnasol i hyrwyddo gofal plant fel cyfle cyflogaeth

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cafwyd bod cludiant yn wendid yng Nghonwy ▪ Nid yw Dechrau'n Deg ar gael trwy'r sir 		
(6) Darpariaeth gofal plant cyfrwng y Gymraeg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dywed rhieni bod rhai esiamplau ardderchog o ofal cyfrwng y Gymraeg ▪ Mae o fantais i'r plentyn os yw'n cael ei drwytho mewn amgylchedd dwyieithog 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nid oes darpariaeth Gymraeg mewn rhai ardaloedd ▪ Prinder staff sy'n siarad Cymraeg gyda chymwysterau priodol ▪ Gall cadw staff sy'n siarad Cymraeg fygwth cynaliadwyedd lleoliadau 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adolygu datblygu gweithlu ac anghenion hyfforddiant i annog defnydd hyderus o'r Gymraeg ymysg staff mewn lleoliadau gofal plant ▪ Hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg o enedigaeth ▪ Defnyddio rhaglenni fel 'Cymraeg i blant' ac annog y lleoliad i ddefnyddio strategaeth 'More than Just Words' (Deddf Lles Gwasanaethau Cymdeithasol) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweithio gyda sefydliadau ambarél ac asiantaethau partner i annog y defnydd o'r iaith Gymraeg ▪ Angen eglurdeb ynghylch 'More than Just Words Strategy' (DLIGC) Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag anghenion arolygu Estyn ▪ Lledaenu gwybodaeth am strategaeth 'More than just Words' gyda phartneriaid PDBC GP.
(7) Darpariaeth gofal plant ar gyfer categorïau gwahanol iaith	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gall cefnogaeth anffurfiol fod ar gael ynghylch anghenion iaith ▪ Mae'r ADGP wedi dangos yn y rhan fwyaf o ardaloedd bod darpariaeth categorïau iaith 'Gymraeg / Saesneg' a 'Saesneg gyda pheth elfennau dwyieithog' 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Anawsterau i rai pobl sy'n siarad ieithoedd eraill heb law Saesneg neu Gymraeg wrth ddefnyddio gwasanaethau ▪ Nid oes gan rai ardaloedd ddarpariaeth yn y categorïau hyn ▪ Anodd i ddarparwyr gofal plant gategoreiddio eu gwasanaeth eu hun 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cynyddu ymwybyddiaeth o'r Gwasanaeth 'Big Word' yng Nghonwy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyrwyddo'r defnydd o'r Gwasanaeth 'Big Word' CBSC trwy PDBC GP / GGT a sefydliadau partner ▪ Ystyried gwreiddio ymwybyddiaeth amrywiaeth o fewn rhaglenni hyfforddiant PDBC GP
(8) Darparu cyngor, gwybodaeth a chymorth.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mae gan GGT broffil uchel ymysg pobl broffesiynol, ac mae'n cael ei hyrwyddo'n briodol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yr wybodaeth yn ddryslyd i rieni fel y gwahaniaeth rhwng gwasanaethau GGT / Dewis / Tîm o amgylch y teulu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GGT Conwy i gynyddu ymwybyddiaeth o'r gwasanaeth gydag awdurdodau lleol, sefydliadau iechyd a gwirfoddol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mynychu cyfarfodydd tîm / a grwpiau partneriaeth ▪ GGT Conwy i ddatblygu a chynnal rhaglen allgymorth

Hyrwyddo Gwasanaeth Gwybodaeth Teulu Conwy (GGT) gyda rhieni, gofalwyr, pobl broffesiynol ym Mwrdeistref Sirol Conwy	<ul style="list-style-type: none"> Profiad a gwybodaeth staff GGT yn ategu'r wybodaeth sydd ar fas data GGT 		<ul style="list-style-type: none"> GGT Conwy i gynyddu ymwybyddiaeth o'r gwasanaeth gyda rheini, gofalwyr a theuluoedd Defnyddio cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo gwybodaeth sydd gan GGT 	<ul style="list-style-type: none"> Ymchwilio'r posibilrwydd o ymgwrch genedlaethol trwy Contract GGT Cymru Gyfan
	<ul style="list-style-type: none"> Bas data ar lein a gwefan yn gwbl ddwyieithog, am ddim a chynhwysfawr 	<ul style="list-style-type: none"> Cynaliadwyedd y dudalen we a bas data ar lein dan fygythiad oherwydd diffyg arian 	<ul style="list-style-type: none"> Ymchwilio ffrydiau ariannu amgen Ymchwilio systemau amgen 	<ul style="list-style-type: none"> Trafod costau gyda'r darparydd presennol Cysylltu â'r Uned Data Cymreig (Dewis) am ddiweddariad ar ddatblygiad plattform ar wahân GGT

Problemau sy'n wynebu categorïau penodol o rieni parthed caffaelrwydd darpariaeth gofal plant

*NB - Gall y problemau a wynebwyd gan rieni sy'n gweithio gael eu profi gan y rhan fwyaf o categorïau o rieni. Os oes problemau eraill sy'n benodol i fath o rieni maent wedi cael eu hychwanegu o dan y categori rhiant. Gweler yr adran cyflenwad a galw ac adrannau 1 - 8 y cynllun gweithredu hwn am weithredu a'r blaenoriaethau i'r isod)

Categori	Cryfderau	Gwendidau	Gweithredu	Blaenoriaethau
Rhieni sy'n gweithio	<ul style="list-style-type: none"> Amrywiaeth o ofal plant ar gael yn y rhan fwyaf o ardaloedd. Peth cymorth ariannol ar gael trwy'r system credyd treth, Dechrau'n Deg, menter treth am ddim gofal plant Dibynnu ar y teulu a ffrindiau am ofal plant, yn arbennig yn ystod y gwyliau. 	<ul style="list-style-type: none"> Rhai bylchau yn y cyflenwad a dewis o ofal plant fesul math ac ardal ddaearyddol Amser agor – nid yw gofal plant ar gael yn ystod yr oriau gwaith angenrheidiol – yn gynnar yn y bore, gyda'r nos, penwythnos a thros nos. Gall y gost fod yn waharddol gan arwain at ddibynnu ar y teulu a ffrindiau am ofal plant. Cynyddu'r gost i deuluoedd yn ystod gwyliau ysgol. 	<ul style="list-style-type: none"> Y gweithredu a nodwyd fel y dangoswyd yn y dadansoddiad cyflenwad a galw ac adran 1- 8 y cynllun gweithredu hwn (gweler uchod) 	<ul style="list-style-type: none"> Y gweithredu a nodwyd fel y dangoswyd yng nghyflenwad a galw ac adran 1- 8 y cynllun gweithredu hwn (gweler uchod)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rhieni sy'n gweithio'n llawn amser yn teimlo nad oes fawr gefnogaeth iddynt. ▪ Dibynnu ar y teulu a ffrindiau sy'n gwahardd defnyddio'r system credyd treth. ▪ Amgyffred y bwlch mewn gofal plant yn ystod y gwyliau y byddai rhieni yn hoffi ei ddewis ar sail ad hoc. 		
Rhieni yn ceisio gwaith neu hyfforddiant	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cefnogaeth ar gael ar gyfer rhai sy'n economaidd anweithgar e.e. PaCE, Let's get working 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Blaendal uchel a ffioedd ymlaen llaw yn gallu bod yn rhwstr i rai yn derbyn swydd unwaith maent wedi cael cyflogaeth. ▪ Diffyg gofal plant tymor byr neu ad-hoc i ganiatáu gwirfoddoli neu i fynychu hyfforddiant. ▪ Diffyg yn y grant gofal plant coleg AB. ▪ Ansicrwydd ynghylch a ydynt yn well allan yn gweithio oherwydd cymhlethdod y system credyd treth 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweithio gydag asiantaethau cefnogi gwaith i sicrhau bod y rheini'n ceisio cefnogaeth briodol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adolygu aelodaeth grŵp PDBC GP a'i ehangu i gynnwys cynrychiolwyr sy'n cefnogi materion cyflogaeth e.e. Canolfan Byd Gwaith / Let's get Working
Cartrefi di-waith	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Peth gofal plant am ddim ar gael i rai 2 oed yn byw yn ardaloedd Dechrau'n Deg. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nid yw Dechrau'n Deg ar gael ym mhob man. ▪ Efallai na fydd plant yn cael addysg gynnar oherwydd ffioedd atodol a godwyd mewn lleoliadau nas cynhelir. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amherthnasol - y rhaglen Dechrau'n Deg yn analluog i newid meini prawf yn ymwneud ag ardaloedd cod post ▪ Adolygu'r ffurflen gais a'r canllaw ar gyfer cynllun ariannu addysg i rai 3 oed ▪ Y Cyfnod Sylfaen i ymchwilio sut mae awdurdodau lleol eraill yn gweinyddu'r cynllun 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadw'n gyfredol gyda datblygiadau a rhannu gwybodaeth os bydd newidiadau ▪ Darparu gwybodaeth glir i rieni ar wefan Conwy ac ar y ffurflen gais

Teuluoedd incwm isel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweler teuluoedd yn gweithio uchod 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweler teuluoedd yn gweithio uchod ▪ Dibynnu'n drwm ar y teulu a ffrindiau. ▪ Dibynnu ar gyfleoedd chwarae mynediad agored ac efallai nad yw ar gael yn gyson. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyrwyddo llyfryn 'Gweithgareddau'r Haf' ar lein sy'n cynnwys gweithgareddau a chyfleoedd i chwarae sydd ar gael yn ystod gwyliau'r haf 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GGT i hyrwyddo'r wybodaeth ar lein ynghylch gweithgareddau haf trwy eu gwefan, rhwydwaith rhieni, Facebook ac yn lleol
Teuluoedd o gefndir lleiafrif ethnig		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gall iaith fod yn rhwystr i gael cefnogaeth ariannol neu gyflogaeth. ▪ Efallai nad yw gwahaniaeth diwylliannol yn cael ei gydnabod wrth gael gofal plant. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweler adran 7 y cynllun gweithredu uchod 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweler adran 7 y cynllun gweithredu uchod
Teuluoedd gyda phlant sydd ag anghenion addysgol arbennig neu anabledd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rhai lleoliadau yn gallu darparu ar gyfer anghenion penodol ▪ Gall Extra Hands a Chynllun Cyfeirio Cyn Ysgol Conwy ddarparu peth cefnogaeth ▪ Gall aelodau'r teulu yn aml gynnig y gofal gorau oherwydd eu bod yn deall anghenion y plentyn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diffyg staff wedi'u hyfforddi'n briodol yn y sector gofal plant. ▪ Teimlo nad yw gofal plant yn briodol i anghenion eu plentyn ▪ Cost ychwanegol oherwydd angen cefnogaeth 1:1 ▪ Dibynnu'n drwm ar aelodau'r teulu i helpu gyda gofal plant 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ymchwilio anghenion hyfforddiant staff gofal plant 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adolygu meini prawf cynllun lleoedd cymorthedig ▪ Ymchwilio / mapio darparwyr sy'n bodoli o'r sector gwirfoddol sy'n darparu gwasanaeth i blant gydag anghenion ychwanegol e.e. Afasic

Materion eraill i gael eu hadlewyrchu yn y cynllun gweithredu

Categori	Cryfderau	Gwendidau	Gweithredu	Blaenoriaethau
Cynaliadwyedd y sector gofal plant	<ul style="list-style-type: none"> Darparwyr yn cael eu cefnogi gan sefydliadau ambarél 	<ul style="list-style-type: none"> Mae teulu a ffrindiau, clybiau brecwast am ddim mewn ysgolion a gweithgareddau am ddim yn bethau sy'n effeithio ar gynaliadwyedd lleoliadau Gall amrywiadau demograffig effeithio ar gynaliadwyedd mewn ardaloedd gwledig ac ardaloedd o gyflogaeth isel. Mae newidiadau i gyfreithiau cyflogaeth yn ychwanegu beichiau ariannol a chynyddu beichiau gwaith mewn lleoliadau 	<ul style="list-style-type: none"> Cynyddu gallu rhieni i dalu am ofal plant wedi'i gofrestru gan leihau'r ddibyniaeth ar ffrindiau a'r teulu. Gweithio gyda sefydliadau gofal plant ambarél i gefnogi aelodau 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod gwybodaeth ar gael ar fas data a thudalen gwe GGT Rhannu gwybodaeth ar webinars HMRC gyda darparwyr cyfredol.
	<ul style="list-style-type: none"> Mae arian Cyfnod Sylfaen yn gymhelliant i rieni wrth ddewis lleoliad Defnyddir arian Dechrau'n Deg i gynnal darpariaeth mewn ardaloedd penodol 	<ul style="list-style-type: none"> Mae ar arian i gyflwyno'r cyfnod sylfaen angen cyfraniad gan rieni i sicrhau bod lleoliadau'n gynaliadwy Mae disgwyliadau Estyn yn gosod galwadau ychwanegol ar leoliadau gwirfoddol nas cynhelir Ystyried dulliau ar y cyd ar gyfer lleoliadau a gynhelir a nas cynhelir sy'n gweithio yn y sector blynyddoedd cynnar. Gall moderneiddio ysgolion effeithio ar gynaliadwyedd mewn rhai ardaloedd. 	<ul style="list-style-type: none"> Ymchwilio'r posibilrwydd o arian allanol i gynorthwyo gyda chostau byrbrydau iach Y Cyfnod Sylfaen i ymchwilio sut mae awdurdodau lleol eraill yn gweinyddu'r cynllun ariannu addysg i rai 3 oed 	<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda Chynllun Cynaliadwy Cyn Ysgol Iach Conwy i ystyried y dewisiadau Adolygu'r ffurflen gais a'r canllaw
	<ul style="list-style-type: none"> Hyfforddiant cymorthedig ar gael trwy Grŵp PDBC GP 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r Tîm Blynyddoedd Cynnar bob amser yn gallu cyfarfod y galw presennol am 	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu is-grŵp hyfforddiant i PDBC GP 	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu rhaglen hyfforddiant parhaus ar gyfer y sector

		hyfforddiant oherwydd rhestr ddisgwyl am rai cyrsiau fel amddiffyn plant a chymorth cyntaf	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Defnyddio gwybodaeth o ADGP i drin anghenion hyfforddiant y dyfodol ▪ Ymchwilio cyfleoedd hyfforddiant ar y cyd 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Canfod ffyrdd cost effeithiol trwy weithio gyda Thîm Datblygu Gweithlu Gwasanaethau Cymdeithasol Conwy, awdurdodau lleol eraill, sefydliadau partner a chyflogwyr mewn lleoliadau
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bydd 30 awr o ofal plant am ddim ar gael i rai rhieni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paratoi a chefnogi lleoliadau i allu darparu'r cynnig o 30 awr o ofal plant am ddim yn unol â meini prawf hawl HMRC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hysbysu CBSC ynghylch datblygiadau'r cynnig 30 awr mewn ardaloedd peilot 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gweithio gyda phartneriaid PDBCGP i gyfarwyddo, cefnogi a chynghori lleoliadau ar gyflwyno'r cynnig o 30 awr o ofal plant i rai 3 oed ▪ Ymchwilio systemau i gefnogi lleoliadau i weithredu'r cynnig 30 awr e.e. Modiwl Blynnyddoedd Cynnar Capita One
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amherthnasol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mynychu clybiau gwyliau'n anghyson sy'n effeithio ar gynaliadwyedd 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ymchwilio cyfleoedd gyda Chlybiau Plant Cymru Kids Club ynghylch sut i gyfnerthu clybiau ar ôl ysgol yn ystod y gwyliau 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ymgynghori gyda chlystyrau clybiau tu allan i'r ysgol ac ymchwilio cyfleoedd staffio ar y cyd
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amherthnasol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gall darparu gofal i rai plant gydag anghenion dysgu ychwanegol achosi costau staffio ychwanegol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ymchwilio anghenion hyfforddiant ychwanegol staff gofal plant 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adolygu meini prawf cynllun lleoedd cymorthedig ac ymchwilio gwasanaethau cefnogi eraill sydd ar gael yn y sir.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adnoddau ar gael o Lyfrgell Teganau Conwy i aelodau Fforwm Blynnyddoedd Cynnar Conwy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pryderon ynghylch dyfodol arian Llyfrgell Teganau Conwy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Parhau i hyrwyddo aelodaeth o Fforwm Blynnyddoedd Cynnar Conwy Llyfrgell Teganau Conwy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GGT Conwy / Cyfnod Sylfaen a PDBCGP i hyrwyddo'r gwasanaeth
Trefniadau traws ffin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rhoi'r dewis a'r hyblygrwydd i rieni ddewis gofal plant sy'n agos at ble maent yn byw/gweithio neu hyfforddi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Angen ymwybyddiaeth ynghylch cynllunio'r dyfodol wrth i'r plentyn fynd yn hŷn a'u hanghenion yn newid e.e. cychwyn ysgol 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gwneud rhieni'n ymwybodol o'r angen i gynllunio ar gyfer anghenion gofal plant ac addysg y dyfodol eu plentyn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GGT ac asiantaethau partner i godi ymwybyddiaeth gyda rhieni

	<ul style="list-style-type: none"> Mae Conwy wedi ariannu plant o awdurdodau cyfagos parthed arian i rai 3 oed 	<ul style="list-style-type: none"> Ansicrwydd ynghylch a fyddai awdurdodau eraill yn ariannu plant Conwy trwy gynllun ariannu plant 3 oed 	<ul style="list-style-type: none"> Ceisio eglurdeb gan awdurdodau cyfagos ynghylch y sefyllfa 	<ul style="list-style-type: none"> Trafod gyda chymheiriaid
Datblygu a hyfforddi gweithlu	<ul style="list-style-type: none"> Marc ansawdd gofalwyr plant 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw statws gofal plant yn cael ei ystyried fel proffesiwn. 	<ul style="list-style-type: none"> Tîm Blynyddoedd Cynnar Conwy / GGT i barhau i gefnogi gofalu am blant fel proffesiwn. Cefnogaeth gyda hyfforddiant, y broses cofrestru a pharhau i ddarparu grantiau cychwyn gofal plant 	<ul style="list-style-type: none"> Codi proffil gofalwyr plant ymysg teuluoedd trwy Dîm Blynyddoedd Cynnar Conwy, GGT a sefydliadau partner eraill Hyrwyddo grantiau cychwyn gofal plant
	<ul style="list-style-type: none"> Staff ymhob man sy'n darparu gofal plant yn cyfarfod yr isafswm safonau cenedlaethol sydd ei angen gan AGGCC ac mae llawer yn gweithio tuag at gymwysterau uwch. 	<ul style="list-style-type: none"> Canran uchel o gymwysterau sydd eu hangen i ddod i ben yn ystod y flwyddyn a dwy flynedd nesaf 	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu is-grŵp hyfforddi i PDBC GP Defnyddio gwybodaeth o ADGP i drin anghenion hyfforddiant y dyfodol 	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu rhaglen barhaus o hyfforddiant ar gyfer y sector Canfod cyfleoedd cost effeithiol trwy weithio gyda partneriaid. Cadw'n gyfredol gyda datblygiadau cymwysterau lechyd, gofal Cymdeithasol a gofal plant newydd
Gweithio mewn Partneriaeth	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan Gonwy Bartneriaeth Datblygiad Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant 	<ul style="list-style-type: none"> Mae rhai bylchau o ran cynrychiolaeth ar grŵp PDBC GP 	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu ffrydiau gwaith clir ar gyfer y Grŵp PDBC GP 	<ul style="list-style-type: none"> Adolygu aelodaeth PDBC GP a'i ehangu i gynnwys cynrychiolwyr perthnasol o feysydd eraill.

Rhestr termau;

LIC – Llywodraeth Cymru

HADG – Hunan Asesiad o Ddatganiad Gwasanaeth

GGT – Gwasanaeth Gwybodaeth i'r Teulu

BPP – Bwrdd Partneriaeth Pobl Conwy

GCC 1 - Grŵp Canlyniad Conwy 1

ADGP –Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant

AGGCC – Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru

PDBC GP – Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant

CBSC – Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

CYPOP5 – (Hyffroddiant rhagarweiniol mewn gofal plant yn y cartref i ofalwyr plant yng Nghymru)